

לזכות נשמת רבנו
רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

גיליון 907

העיון התורני השבועי

מלאך התורה

טז חשוון התשפ"ה

7.11.2025

פרשת וירא

הפטרה: ואשה אחת

לרפואת ולהצלחת אבי היקר מאיר בן מסעודה

לב הפרשה

העלון מוקדש לרפואת ידידנו היקר אילן בן מזל שזכות זיכוי הרבים תעמוד לו, שיזכה לבריאות איתנה ולבשורות טובות.

פרשת וירא ממשיכה את סיפור ברית המילה שערך אברהם אבינו, עליה קראנו בפרשת לך לך. היא מספרת על ביקור אלוקים; על חורבן סדום ועמורה, הערים המושחתות ביותר בהיסטוריה; ובסופה אנו קוראים על לידת יצחק ועל הרגעים בהם הוא הועלה כקורבן על המזבח.

היה זה היום השלישי לאחר ברית המילה, ואברהם אבינו ישב בפתח אוהלו כאשר בא אליו האלוקים לבקר את החולה. תוך כדי ההתגלות מבחין אברהם מרחוק בשלושה אורחים מתקרבים. הוא ממנה להתנצל לבורא העולם, ורץ לקבל את פני האורחים.

היו אלו מלאכים בדמות בני-אדם אך אברהם לא ידע זאת. לכל מלאך היתה שליחות משלו: האחד ריפא את פצע אברהם, השני בישר לו על לידת יצחק, והשלישי בא להחרב את סדום.

אברהם מציע למלאכים לרחוץ את רגליהם מאבק המדבר, לנוח את תחת העץ ולסעוד את ליבם. הם נעתרים לבקשה ואז מגלים לו את זהותם האמיתית. אחד האורחים מבשר לאברהם ושרה: בעוד שנה בדיוק יולד לכם ילד.

שרה שומעת ומתפלאת: האם זקנים כמונו יכולים ללדת? ובורא העולם שואל את אברהם: מדוע צחקה אשתך? היפלא מה' דבר? את שליחותם בבית אברהם סיימו המלאכים, והם ממשיכים אל השליחות הבאה: החרבת העיר סדום. כשאברהם שומע על החורבן הצפוי הוא מנסה לבטל את הגזירה. "אולי יש כמה צדיקים בתוך העיר" הוא פונה לבורא העולם, ומבקש כי בזכות זו תתבטל הגזירה. למרבה הצער, מתברר לאברהם כי בעיר סדום אין צדיקים שיגינו על העיר, וכי הגזירה נגזרה.

בסדום פוגשים המלאכים את אחיינו של אברהם: לוט. הוא מארח אותם בסבר פנים יפות, כמיטב המסורת של משפחת אברהם, אך השמועה נפוצה בעיר כי לוט עשה מעשה "שלא יעשה" והכניס אורחים לביתו. הסדומיים כועסים ומתגודדים מחוץ לבית לוט ותובעים ממנו להוציא את האורחים החוצה על-מנת להתעלל בהם; הוא מנסה להרגיע אותם, אך ללא הצלחה מרובה; המלאכים מביאים אותו אל תוך הבית, ומכים בעיוורון את כל המתגודדים מחוץ לבית.

המלאכים מספרים לוט על החורבן העומד להתרגש על העיר בעוד שעות ספורות. לוט המבוהל רץ לספר לחתניו, אך הם מלגלים עליו; מחוסר ברירה, רק לוט, אשתו ושתי בנותיו יוצאים מן העיר. המלאכים מאפשרים לו להימלט אל העיר צוער, עיר חדשה שלא הגדישה את סאת החטאים, אך מזהירים אותו שלא להסתכל אחורנית.

בורא העולם ממטיר אש וגופרית על סדום ועל עמורה ומשמיד את כל יושביה. אשת לוט לא מצליחה להתאפק, מביטה אחורנית והופכת לנציב מלח. בנות לוט בטוחות כי העולם כולו חרב. הם משקות את לוט יין, ושוכבות עמו. שני בנים נולדו להן: האחד נקרא מואב, ממנו נולד העם המואבי, והשני הוא בן עמי, ממנו נולד העם העמוני.

אברהם ממשיך לנדוד ועובר דירה לגרר. שוב נלקחת שרה לבית המלך המקומי – שמו אבימלך – ושוב אומר אברהם כי היא אחותו. מלאך האלוקים נגלה בחלום הלילה לאבימלך ומזהיר אותו שלא להתקרב לשרה. מדוע לא גילית לי? שואל אבימלך את אברהם, והוא מסביר לו שחשש לחייו אם יחשוף את זהותו האמיתית. אבימלך מבין ומפצה את אברהם בצאן ובקר, עבדים ושפחות.

חלפה לה שנה מאז ביקור המלאכים, והבטחתם קוימה: לאברהם ושרה נולד בן. בגיל שמונה ימים מל אותו אברהם, ונקרא שמו בישראל יצחק. שרה, האמא הטריה, חוששת מן ההשפעה השלילית של ישמעאל בן הגר על בנה יצחק, ומורה לאברהם לגרש אותם מן הבית. צר לו לעשות זאת, אך בורא העולם אומר לו לציית לדברי שרה, שכן ביצחק יקרא לו זרע.

בורא העולם פונה לאברהם ומורה לו לקחת את בנו יחידו, יצחק, ולהעלות אותו לעולה. אברהם משכים בבוקר, נוטל עמו שני נערים וחמור ויוצא אל הדרך. לאחר שלושה ימי הליכה הוא רואה את המקום מרחוק, מבקש מהנערים להמתין ויוצא עם יצחק לעבר ההר.

יצחק מתפלל ושואל את אביו: "הנה האש והעצים, ואיה השה לעולה?" ואברהם משיב לו: "אלוקים יראה לו השה לעולה, בני."

על ההר בונה אברהם מזבח, עורך עצים ועוקד את בנו עליהם. הוא אווז את הסכין, ואז, ברגע האחרון, מלאך האלוקים קורא לו: אל תשלח ידך אל הנער, ואל תעש לו מאומה!

כך התגלה לאברהם כי היה זה רק ניסיון, בו הוא עמד בהצלחה. בשכר זה, נאמר לו מן השמים, זרעו ירבה ככוכבי השמים וכחול הים. אברהם מעלה איל לעולה, במקום בנו יצחק.

לזיווג הגון ולהצלחה לעידו בן אביבה למשפחת חיים

להצלחת דוד בן זהבה מרציאנו וכל משפחתו

זמני השבת

16:27	כניסת שבת
17:17	צאת שבת
17:52	רבנו תם

לעילוי נשמת

מזל בת אסתר הדר

אשר ויעקב בן מסעודה אבוזגלו

יהודית גלילה בת זהבה למשפחת מרציאנו

יצחק זאדא בן אסתר

אביגיל בת זוהרה למשפחת אבוחצירא

העלון מוקדש

להצלחה ולזיווג הגון נטלי תהילה בת אירית.

להצלחת אלון דוד למשפחת גוזלן

לרפואת שמחה בת חנה.

מעלת התהילים

בסך הכול שבעים ושלושה מזמורים משויכים בפתיחתם לדוד, שנים עשר מזמורים לאסף, אחד עשר לבני קרח, שני מזמורים לשלמה, מזמור אחד לאיתן האזרחי (שלפי המסורת הוא אברהם) מזמור אחד למשה, ובשלושה מזמורים נזכר ידותן. חמישים מזמורים אינם נושאים כל שם של מחבר לפי המסורת היהודית היו הלויים משוררים פרקי תהילים בבית המקדש בשעת עבודת הקורבנות, אך רצוי לאומרם בכל מצב ובפרט בשעת צרה, שכן סגולתם לעורר רחמי שמים על האומר אותם.

למי שמבולבל בין המזל לבן התאריך העברי. המזל שלו הוא לפי החודש העברי. כלומר אם נולדתי בחודש סיון, אבל אני מזל סרטן, אז מה אני קורא? לפי חודש סיון החודש עברי, שהרי גלגל החודשים מעל גלגל המזלות – ועל כן 'ישראל מעל המזל'! (אשרינו ישראל – שחכמינו גילו ולימדו אותנו את זה).

הלכה הרב נתנאל בן הרוש

הלכה הרב נתנאל בן הרוש

ועתה נבוא בדבר שאלתינו, שכן בשאלה כזו ממש נשאל מכבר מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, לגבי אנשים העושים "קידושא רבה" בבית הכנסת אחת תפלת מוסף, כשיש שם חתן או ברית מילה וכדומה. וכולם שומעים מפי המקדש את ברכת "בורא פרי הגפן", וטועמים מעט מן היין, ולאחר מכן רוצים לשתות מן המשקאות הקלים המוגשים לפניהם. והשאלה, האם עליהם לחזור ולברך "שהכל נהיה בדברו" על המשקאות, או לא.

והנה לגבי אותם שאינם טועמים יין לאחר הקידוש, כתב מרן זצ"ל (בספר הליכות עולם חלק שני עמוד כד), שאין לפטור אותם אחר כך מברכת "שהכל" על שאר המשקאות, הואיל ודוקא כאשר טעם מן היין, אז יש לומר שברכת היין שבקידוש תפטור את שאר המשקאות הבאים אחר כך, שהנגזרים אחרי היין.

ולסיכום: השומע "קידוש" בשבת בבוקר, וטעם מעט מן היין לאחר הקידוש, ובא לשתות אחר כך משקאות אחרים (והיה בדעתו מתחילה לשתות מהם), אינו מברך עליהם "שהכל נהיה בדברו", הואיל וברכת הגפן פוטרת את המשקאות הבאים לאחריה. אבל השומע את ברכת "בורא פרי הגפן" מהמקדש, ולא טעם כלל מן היין, ובא לשתות לאחר מכן משקאות אחרים. חייב לברך "שהכל" על המשקה שלפניו.

מלֵא וּבְדִיחוּתָא

יש לנו בבית כנסת זקן חביב שמחלק לכל הילדים סוכריות, מאוד הערכתי אותו עד שגיליתי שהבן שלו זה רופא השיניים (השכונתי...)